

Strategi för biblioteket vid Högskolan på Åland

Inledning

Detta dokument skall fungera som ett styrdokument för arbetet inom och utvecklingen av högskolebiblioteket vid Högskolan på Åland. Det grundar sig på följande fem basdokument:

1. LL om Högskolan på Åland (ÅFS 81/2002)
2. LF om Högskolan på Åland (ÅFS 87/2002)
3. Utvärderingsrapporten ”Den synliga yrkeshögskolan – Ålands yrkeshögskola” (Rådet för utvärdering av högskolorna i Finland, publikation nr 9:2001)
4. Utbildningsavtalet mellan landskapet Åland och Högskolan på Åland. (1.1.2006-31.12.2008)
5. Strategi för yrkeshögskolebiblioteken i Finland, 2001

Mission

Varje högskolestudent såväl inom utbildningsprogrammen som vid Öppna högskolan har rätt till en inspirerande biblioteksmiljö som erbjuder dem biblioteks- och informationstjänster av god kvalitet.

Vision

- Högskolebiblioteket är en central resurs för studier, undervisning och forskning.
- Högskolebiblioteket strävar efter att höja nivån på utbildningen och forskningen genom att erbjuda studenter, lärare, forskare och högskolans övriga personal biblioteks- och informationstjänster av hög kvalitet.
- Högskolebiblioteket erbjuder sakkunnig handledning i informationssökning i syfte att studenterna skall bli informationskompetenta, dvs att de självständigt skall kunna söka, utvärdera och använda information. Informationssökningen skall stöda inläringen genom att fungera som en integrerad del av undervisningen.
- Högskolebiblioteket vill genom sin placering i det vackra och funktionella Mariehamns stadsbibliotek erbjuda studenterna vid HÅ en inspirerande biblioteksmiljö.
- Högskolebiblioteket vid HÅ är det enda högskolebiblioteket på Åland och har därför en regionalt viktig uppgift.

Värderingar

En grundförutsättning för biblioteksverksamheten vid högskolan är ett nära samarbete mellan lärare, forskare och studenter. Även kontakten till samhället och näringslivet är en viktig uppgift för högskolebiblioteket.

Målsättningar

Högskolebiblioteket strävar med stöd av denna strategi efter följande mål:

- Från och med den 1.1 2006 skall högskolebiblioteket ha fast anställd personal, en bibliotekschef och en bibliotekarie med högre högskoleexamen samt en biblioteksassistent med lämplig utbildning.
- Bibliotekets huvudenhet skall vara fysiskt integrerad med Mariehamns stadsbibliotek för att ge största möjliga tillgänglighet till bibliotekets resurser. Biblioteksmiljön bör ytterligare utvecklas för att bli en inspirerande mötesplats och studiemiljö för studenterna vid högskolan. För att göra detta möjligt bör högskolebiblioteket inom en femårsperiod få större utrymmen i bibliotekshuset genom att integrera de utrymmen som idag innehas av landskapets läromedelscentral.
- Biblioteket skall i allt högre grad satsa på elektroniskt material och en omprioritering av mediekostnaderna skall göras så att det elektroniska materialet utgör 50 procent av mediekostnaderna i budgeten för år 2010.
- För att studenter och lärare mer effektivt skall ha tillgång till bibliotekets resurser strävar biblioteket efter att det elektroniska material som idag finns tillgängligt på högskolans alla enheter, även skall finnas tillgängligt på distans för studenter och personal före utgången av år 2005.

- Samtliga studenter skall under sin första termin besöka stadsbiblioteket och bli förtrogna med bibliotekets resurser och utrymmen.
- Biblioteket skall i nära samarbete med högskolans lärare och planerare under hela studietiden utveckla studenternas förmåga att självständigt söka, utvärdera och använda information.
- Biblioteket skall tillsammans med högskolans studenter, lärare och forskare skapa kontakter till det åländska näringslivet och samhället i övrigt och fungera som en länk mellan högskolan och det åländska samhället.
- Biblioteket skall främja de tilltagande internationella kontakterna vid Högskolan på Åland.

Hur skall målsättningarna för bibliotekets verksamhet uppnås?

1. Personal

En långsiktig och permanent lösning av personalens tjänsteförhållanden är en förutsättning för att högskolans biblioteksverksamhet skall kunna utvecklas. I enlighet med utbildningsavtalets avsikt bör därför HÅ fr o m 1.1.2006 inrätta en heltidstjänst för en bibliotekschef samt anställa en bibliotekarie och en biblioteksassistent på heltid.

Bibliotekspersonalen skall:

- Erbjuda sakkunnig informationsförmedling för studenter, lärare och forskare genom att besitta erforderlig kompetens.
- Initiera biblioteksservice för högskolans övriga personal.
- Utveckla samarbetet mellan undervisning och bibliotek så att studenten efter avslutad utbildning är informationskompetent.
- Informationstjänsterna skall integreras i undervisningen genom ett nära samarbete i kursplaneringen mellan lärare och bibliotekspersonal.
- Tillhandahålla ett brett utbud av medier så som elektroniska informationstjänster, tidskrifter, referens- och kurslitteratur för både studenter, lärare och forskare. Bibliotekspersonalen skall följa med kunskapsutvecklingen och strukturera resurserna på ett lättillgängligt sätt via högskolebibliotekets webbplats och sträva efter att tillgängliggöra resurserna via en portal för informationssökning.
- Utveckla och upprätthålla sin kompetens samt utöka kontaktnätet med bibliotek utanför Åland genom kontinuerligt deltagande i fortbildning, kurser och möten.
- Erbjuda studenter, lärare och forskare en trivsamt och inspirerande biblioteksmiljö i samverkan med stadsbibliotekets personal.
- Utveckla kontakten till och samarbetet med det åländska näringslivet och arbetslivet. Biblioteket skall fungera som en länk och mötesplats för högskolan och det åländska samhället.

2. Lokaler

Mariehamns stadsbibliotek erbjuder studenter en både trivsamt och inspirerande biblioteksmiljö och ett synnerligen brett utbud av böcker, tidskrifter och databaser. Stadsbiblioteket har ett antal studie- och läseplatser, grupprum som kan bokas, 3 forskarrum som kan hyras och en läsesal som dagligen är öppen mellan kl. 8.00 - 23.00. För att ytterligare förbättra studenternas möjlighet till grupp- och självständiga studier på biblioteket bör högskolan få tillgång till större utrymmen i bibliotekshuset.

Under stadsbibliotekets generösa öppethållningstider finns alltid personal som kan bistå studenterna med grundläggande handledning och utlåning av kurs- och övrig litteratur. Därför bör högskolebibliotekets litteratur för utlån i sin helhet även i framtiden finnas på stadsbiblioteket. På högskolans utbildningsenheter skall det finnas endast ett litet referensbibliotek.

Högskolebibliotekets närvaro i stadsbiblioteket markeras genom skyltning och andra visuella signaler.

3. Medier

Högskolebiblioteket skall vara ett bibliotek som definieras av sin verksamhet snarare än av sina samlingar.

Högskolebibliotekets samlingar består av såväl elektroniskt som tryckt material. Det elektroniska materialet har en stor fördel jämfört med det tryckta eftersom de elektroniska resurserna är tillgängliga dygnet runt oberoende av fysisk placering.

3.1 Elektroniska resurser

Genom en satsning på elektroniska resurser profilerar sig högskolebiblioteket som en modern informationscentral. Högskolebibliotekets tidskrifter i pappersform kommer kontinuerligt att ersättas av elektroniska tidskrifter. Detta gäller även uppslagsverk och ordböcker som redan i hög grad finns tillgängliga elektroniskt. Kursböckerna kommer åtminstone delvis att ersättas av e-böcker så snart det blir ekonomiskt försvarbart.

Högskolebibliotekets hemsida utgör den centrala informationskanalen för den service som biblioteket erbjuder sina kunder. Sidan utvecklas kontinuerligt och det är en prioriterad uppgift att den fungerar som en användarvänlig ingång till både avgiftsbelagda och fritt tillgängliga kvalitetskontrollerade databaser och övriga informationsresurser.

3.2 Det tryckta materialet

Beståndet av böcker och tidskrifter kommer i fortsättningen inte att öka i samma utsträckning som tidigare, utan i stället ersättas av elektroniska resurser. Inom de ämnesområden där det inte finns likvärdig information i elektronisk form och där de elektroniska resurserna blir alltför kostsamma kommer naturligtvis tryckt material att köpas in. Allt tryckt material läggs in i den åländska biblioteksdata-basen Katrina och blir då sökbar på nätet.

3.3 Publikationer från Högskolan på Åland

Examensarbeten från Högskolan på Åland är sökbara i biblioteksdata-basen Katrina och sammandragen till samtliga examensarbeten finns på högskolebibliotekets webbplats. Examensarbeten finns tillgängliga för utlåning på Mariehamns stadsbibliotek och de ingår också i utbildningsenheternas referensbibliotek. Högskolebiblioteket hanterar även högskolans vetenskapliga och eventuella andra publikationer.

4. Informationssökning och -förmedling

Ett fungerande samarbete mellan bibliotekspersonalen och högskolans lärare och forskare förstärker bibliotekets betydelse som central resurs för studierna, undervisningen och forskningen vid Högskolan på Åland. För att studenterna på bästa möjliga sätt skall få möjlighet att utveckla sina färdigheter i informationssökning bör undervisningen i informationssökning integreras med ämnesstudierna under hela studietiden. Ett nära samarbete mellan bibliotek och lärare måste därför påbörjas redan vid planeringen av studierna. Biblioteket skall fungera som en stödfunktion i informationssökningsprocessen. Bibliotekspersonalen är informationsspecialister medan lärarna är utbildade pedagoger.

Giltighetstid

Strategidokumentet gäller tillsvidare.